

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

SGP ChristenUnie

GOED VOOR LISSE

www.goedvoorlisse.nl

Goed voor Elkaar!

Het is een voorrecht om inwoner van Lisse te zijn. Lisse is een prachtig dorp in het hart van de bollenstreek. Lisse is een groene en welvarende gemeente. Een gemeente met veel voorzieningen waar het heerlijk wonen is. Een dorp waar verenigingen en kerken bijdragen aan sociale samenhang en onderlinge verbondenheid. Deze positieve boodschap vormt de grondtoon van ons verkiezingsprogramma:

- ◆ In Lisse zijn we *Goed voor elkaar!*
- ◆ In Lisse hebben we het *Goed voor elkaar!*

De uitdaging is om dat vast te houden. Of, waar het beter kan, vorm te geven. Hoe? SGP-ChristenUnie doet dat door te kiezen voor vier speerpunten:

Christelijk en sociaal, *Goed voor elkaar!*

SGP-ChristenUnie hecht aan sociale cohesie en omzien naar elkaar. We zien het enorme belang van mantelzorg, jeugdzorg en buurtbemiddeling. Het is hoog tijd voor wijkwethouders en buurtbudgetten, zodat gebouwd kan worden aan gezamenlijkheid en verbinding. Goed zijn voor elkaar, dat is wat we willen!

- ◆ Groen en duurzaam, *Goed voor iedereen!*

Hoe groener, hoe beter. Daarom: Meer groen en minder steen! Dat is wat we willen in de openbare ruimten. En als het gaat om bouwen en wonen? Minder verbruik en meer duurzaam. Woningen met ‘nul-op-de-meter’ en zonder gasaansluiting. SGP-ChristenUnie is ervan overtuigd dat zorgvuldig omgaan met de schepping een belangrijke taak is voor iedereen, zowel overheid als inwoner. Kortom; een groene en duurzame gemeente is goed voor iedereen!

- ◆ Zelfbewust en zelfstandig, *Goed voor Lisse!*

Lisse is een zelfstandige gemeente. Dat is al jaren het geval. En wat SGP-ChristenUnie betreft blijft dat voorlopig ook zo. Immers, welk probleem lossen we op met een fusie? Zijn we niet meer zeker van onszelf? Lisse is krachtig genoeg om zelfstandig te blijven. Uiteraard zijn wij voor krachtig samenwerken in de regio. Dat is de laatste jaren uitgebouwd en moet vooral zo blijven. Zelfbewust en zelfstandig, maar ook samenwerken in de regio. Dat is wat goed is voor Lisse!

- ◆ Financieel gezond, *Goed voor de portemonnee!*

De afgelopen periode is er veel veranderd in de portemonnee van de gemeente. Rode

cijfers werden zwart, minnen werden plussen. Nu staat de gemeente er weer goed voor. Voor SGP-ChristenUnie is het niet meer dan logisch dat we op dit pad verdergaan. Zorgvuldig omgaan met uw belastinggeld. Dat spreekt toch voor zichzelf? Een stem op SGP-ChristenUnie is dan ook goed voor de portemonnee!

Natuurlijk is dit een samenvatting. In het vervolg van dit verkiezingsprogramma leest u al onze andere voornemens.

We hopen dat u na het lezen van dit programma het met ons eens bent: Het verkiezingsprogramma van SGP-ChristenUnie is:

- ♦ *Goed voor Lisse*
- ♦ *Goed voor u*
- ♦ *Goed voor elkaar*

Hartelijke groet,

Vincent Scheurwater - *lijsttrekker*

Dienstverlening

Een gemeente die met raad en daad klaarstaat voor alle inwoners.

Wat is er aan de hand?

- ◆ De ambtelijke organisatie van Lisse is samengevoegd met die van Hillegom en Teylingen. Nu is er één organisatie: HLTsamen.
- ◆ Inwoners verwachten van de gemeente dat er vlot, duidelijk en adequaat wordt gecommuniceerd.
- ◆ De afgelopen periode zijn inwoners meer betrokken bij de besluitvorming (participatie). Uit evaluatie blijkt dat dit verder ontwikkeld kan worden.
- ◆ Anno 2018 zijn er meer communicatiemiddelen dan brief, mail of telefoon.
- ◆ Gemeenten zijn in bezit van privacygevoelige informatie. De laatste jaren is het risico dat deze informatie op straat komt te liggen toegenomen.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ Inwoners waarderen de dienstverlening door de gemeente met een 6,9.¹ De nieuwe organisatie HLTsamen formuleert doelen om dit te laten stijgen naar tenminste een 7,5.
- ◆ Communiceren met de gemeente wordt eenvoudiger mede dankzij de inzet van nieuwe mogelijkheden. Te denken valt aan een gemeente-app, WhatsApp contact of een online chatfunctie.
- ◆ De gemeente stimuleert inwoners om mee te denken en mee te doen (participatie). Daarbij is van meet af aan duidelijk wat gemeente(raad) en inwoners van elkaar mogen verwachten.
- ◆ 100% van de formulieren in de gemeentewinkel wordt digitaal aangeboden. Voor inwoners die dat wensen blijft persoonlijk contact mogelijk.
- ◆ Gemeente Lisse voldoet aan de normen als het gaat om beveiliging van data, persoonsgegevens en andere privacygevoelige informatie.

¹ Bron:
www.waarstaatjegemeente.nl

Zorg, jeugd en welzijn

Gelukkig jong zijn en vitaal ouder worden.

Wat is er aan de hand?

- ◆ Lisse vergrijst. Het aantal 65-plussers in Lisse neemt tussen nu en 2030 toe van 21% naar 56%. Daarmee is dit de snelst groeiende groep inwoners.¹
- ◆ Veel ouderen zijn gezond en vitaal, en willen zich graag inzetten voor Lisse. Andere ouderen zijn juist kwetsbaar, eenzaam of hebben ondersteuning nodig.
- ◆ 12% van de inwoners van Lisse geeft mantelzorgondersteuning.²
- ◆ De kosten van de jeugdzorg lopen uit de pas en bovendien zijn er wachtlijsten. Stevig inzetten op preventie vermindert het aantal aanvragen van jeugdzorg.
- ◆ Er zijn knelpunten waar mantelzorgers tegenaan lopen.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ Een groot deel van de ouderen in Lisse is gezond en vitaal.
  - ◇ Bewegen in de openbare ruimte wordt gestimuleerd en mogelijk gemaakt.
  - ◇ De gemeente heeft inzichtelijk welke gezonde, vitale ouderen zich maatschappelijk willen inzetten als vrijwilliger. Ook is er zicht op wie juist behoefte heeft aan ondersteuning. De gemeente zorgt ervoor dat vraag en aanbod bij elkaar komen.
- ◆ Een deel van de ouderen in Lisse is kwetsbaar, eenzaam of heeft ondersteuning nodig. Daarom:
  - ◇ Maakt de gemeente van onderlinge verbondenheid en bevordering van sociale cohesie een speerpunt. Het nieuwe college neemt daarin het voortouw door wijkwethouders te benoemen.
  - ◇ Worden initiatieven die ontmoeting en omzien naar elkaar bevorderen en/of eenzaamheid bestrijden gestimuleerd.
  - ◇ Wordt de rol van kerken en instellingen gewaardeerd en gestimuleerd. Er komt een platform waarin de gemeente hen ontmoet en ervaringen

worden gedeeld.

- ◆ Lisse is zuinig op haar mantelzorgers. De gemeente organiseert een structureel gesprek met mantelzorgers. Knelpunten die zij aandragen pakken we aan.
- ◆ Lisse formuleert in overleg met scholen, huisartsen en het centrum voor jeugd een aantal doelstellingen op het gebied van preventieve maatregelen en werkt deze uit tot een actieplan. Concrete doelstelling is dat het aantal aanvragen voor de jeugdzorg met minimaal 10% daalt.
- ◆ Ieder kind is gebaat bij een stabiele omgeving en een veilig gezin. Cursussen en coaching voor ouders blijven bestaan. Het aanbod wordt waar mogelijk uitgebreid.

¹ *Factsheet Toekomstvisie Lisse@2030.*

² *www.waarstaatjegemeente.nl*

Regionale samenwerking

Lisse: Zelfstandig en zelfbewust.

Wat is er aan de hand?

- ◆ Lisse is bestuurlijk zelfstandig
- ◆ Lisse werkt in de regio intensief samen met andere gemeenten. De ambtelijke organisatie is samengevoegd met Hillegom en Teylingen in de werkorganisatie HLTsamen.
- ◆ Als Lisse intensief samenwerkt met omliggende gemeenten, wordt de Bollenstreek krachtiger. Dit komt de economische ontwikkeling van de regio ten goede.
- ◆ Als Lisse zelfstandig blijft, is de afstand tot de burger kleiner, blijft het voorzieningenniveau op peil en is het (christelijk) geluid van SGP-CristenUnie beter gewaarborgd.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ Er is veel tijd, geld en energie gestoken in de oprichting van HLTsamen. Deze organisatie krijgt de komende bestuursperiode de gelegenheid zich te ontwikkelen en daarmee de gestelde doelen te realiseren, namelijk:
  - ◇ Toename van kwaliteit.
  - ◇ Afname van kwetsbaarheid.
  - ◇ Realiseren van 5% kostenreductie.
  - ◇ Verbeteren van de strategische positie.
- ◆ In regionale verbanden is Lisse een constructieve partner. Vooral ten aanzien van:
  - ◇ Verbetering van de bereikbaarheid en ontsluiting van Lisse en de regio. Een hoogwaardige openbaarvervoersverbinding en ontsluiting Green port Duin- en Bollenstreek zijn gewenst. Ten aanzien van de ontsluiting stellen we hoge eisen aan een zorgvuldige inpassing.
  - ◇ Aantrekkelijker maken van Lisse en de bollenstreek ten aanzien van groen en recreatie. Dit betekent dat Lisse zich maximaal

- ◇ inzet voor realisatie van het groenprogramma, met onder andere deze twee belangrijke speerpunten:
  - 1:** Bermen van doorgaande wegen in de streek moeten allemaal bloemrijke bermen worden
  - 2:** Er moeten herkenbare en fraaie entrees van de bollenstreek komen.
- ◇ De economische agenda. We zijn voorstander van de uitwerking van de door de gemeenteraad vastgestelde businesscases. Het is daarbij noodzakelijk dat komende jaren de resultaten van de investeringen zichtbaar worden.

Ruimte en wonen

Een mooi dorp met een woning voor iedereen.

Wat is er aan de hand?

- ◆ Voor jongeren is het lastig om woonruimte te vinden.
- ◆ Een groeiende groep ouderen betekend toenemende behoefte aan woningen voor senioren.
- ◆ Herontwikkeling op een aantal (centrum)locaties komt lastig van de grond.
- ◆ Koopwoningen in het sociale segment blijven niet behouden voor de doelgroep.
- ◆ Als het gaat om energie- en gasverbruik bij woningen en gebouwen is er nog veel te winnen.
- ◆ De omgevingswet wordt komende bestuursperiode van kracht.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ Onderzoeken of de locatie van Swets & Zeitlinger (tijdelijk) bestemd kan worden voor starterswoningen. Ook op de locatie van de voormalige Rembrand-school komen starterswoningen.
- ◆ Aanvragen voor zorgcomplexen of seniorenwoningen worden waar mogelijk gehonoreerd.
- ◆ Door de 30% norm voor sociale woningen elders te compenseren of door meer maatwerk te leveren bij het hanteren van de parkeernormen stimuleren we bouwprojecten in het centrum die nu (te lang) geen vooruitgang boeken.
- ◆ Sociale koopwoningen behouden voor de doelgroep door het invoeren van bijvoorbeeld een anti-speculatiebeding.
- ◆ Nieuwe bouwplannen gaan uit van energie neutrale woningen zonder gasaansluiting.
- ◆ In 2022 hebben tenminste 5 gemeentelijke accommodaties ‘nul-op-de-meter’.
- ◆ De gemeente stelt een omgevingsvisie op en gebruikt de invoering van de gemeentewet om de realisatie van ruimtelijke projecten te vereenvoudigen.

Cultuur, sport en onderwijs

Bewonderen, bewegen en buitenspelen. In Lisse kan het.

Wat is er aan de hand?

- ◆ Lisse heeft vanuit het verleden een bloembollencultuur.
- ◆ De gemeente heeft te veel accommodaties in eigen beheer.
- ◆ 36% van de inwoners beweegt onvoldoende, 46% heeft overgewicht.¹
- ◆ Het aantal mensen wat lid is van een sportvereniging neemt af.²
- ◆ Lisse heeft prachtige nieuwe scholen, schoolpleinen zijn echter vooral van steen.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ De bollencultuur wordt levend gehouden. Dit betekent onder andere dat:
  - ◇ Museum ‘De Zwarte Tulp’ kan rekenen op een structurele bijdrage van de gemeente.
  - ◇ De gemeente voortvarend meewerkt aan de komst van ‘Panorama Tulppland’.
- ◆ Het nieuwe accommodatiebeleid wordt actief opgepakt. In 2022 zijn de eerste 3 accommodaties afgestoten.
- ◆ We stimuleren buitenspelen en bewegen door onder andere:
  - ◇ De norm voor speelruimte in de wijken te verhogen van 3% naar 5%.
  - ◇ Het wandel- en sloepennetwerk zoveel als mogelijk uit te breiden.
  - ◇ Een Cruyff Court te realiseren in Lisse.
  - ◇ De gemeente geeft het goede voorbeeld en organiseert een jaarlijks wisselende sportieve competitie tussen inwoners en politici.
  - ◇ Het onderhoudsniveau van wandel- en fietspaden gaat omhoog.
  - ◇ In overleg met omliggende gemeenten en provincie worden de mogelijkheden van zogenoemde ‘snelfietspaden’ onderzocht om woon/werkverkeer met de elektrische fiets te stimuleren.

- ◆ Scholen krijgen een subsidie voor het aanleggen van een groen schoolplein en betrekken zoveel mogelijk de scholieren bij de aanleg hiervan.

¹ *Factsheet Toekomstvisie Lisse@2030*

² www.cbs.nl

Economie en toerisme

In Lisse bloeien bollen, economie en inwoners.

Wat is er aan de hand?

- ◆ Lisse is op dit moment niet meer het zichtbare centrum van de bollenstreek.
- ◆ Er staat veel winkel- en bedrijfsruimte leeg.
- ◆ Als gevolg van leegstand en vertraagde ontwikkeling van bouwlocaties is er sprake van verpaupering, met name in het centrum.
- ◆ Toerisme heeft de laatste jaren meer aandacht gehad dan het recreëren van de eigen inwoners.
- ◆ Zelfstandig ondernemers lijden onder de koopzondag.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ Als het gaat om economie, ligt de nadruk op lokale winkeliers en het MKB. Zij zijn de motor van de Lissese economie.
- ◆ Dit betekent dat de gemeente goed is voor haar eigen ondernemers. Zij krijgen bij aanbestedingen in ieder geval de kans om mee te doen.
- ◆ Er komt structureel aanvullend budget voor een (groene) aankleding van het koopcentrum.
- ◆ De koopzondagen zijn vanuit Bijbels, sociaal en economisch oogpunt ongewenst. Een dag van rust is goed voor iedereen.
- ◆ Het parkeren in Lisse blijft gratis.
- ◆ Er komen op strategisch plaatsen digitale informatieborden. Dit ter vervanging van de (te) grote hoeveelheid lantaarnpaalborden die het straatbeeld vervuilen.
- ◆ Ter voorkoming van leegstand, staat de gemeente open voor alternatief gebruik van winkelpanden.
- ◆ Eigen inwoners moeten in hun directe leefomgeving maximaal kunnen genieten van groen en natuur. Dit betekent instandhouding en, waar mogelijk, uitbreiding van het wandel- en vaarrouthenetwerk. Ook moeten er natuurspeelplaatsen worden aangelegd in het buitengebied, waar onze jongste inwoners kunnen

spelen en genieten.

- ◆ De gemeente zet zich in om in het centrum een park te realiseren. De eenmalige kosten die dit met zich meebrengt wegen niet op tegen de meerwaarde die dit jarenlang kan hebben in ons dorp.
- ◆ Er dient ten zuiden van ‘Keukenhof’ een directe fietsverbinding met de dorpskern van Noordwijkerhout te worden gerealiseerd. Dit (reeds bestaande) project moet worden opgepakt en uitgevoerd.
- ◆ We blijven voorstander van het realiseren van een camperplaats en/of camping. Initiatieven die daartoe worden ingediend moeten op medewerking van de gemeente kunnen rekenen.

Leefbaarheid, duurzaamheid en bereikbaarheid

Lisse is duurzaam, aantrekkelijk en bereikbaar voor alle inwoners. Daar zijn we zuinig op.

Wat is er aan de hand?

- ◆ Groen staat meer op de agenda dan voorheen, al is er nog veel te winnen.
- ◆ We reageren nog te weinig op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).
- ◆ Ten aanzien van ‘duurzaamheid’ zijn grote ambities geformuleerd. Het is nu tijd voor concrete stappen.
- ◆ Er is een nieuw, actueel mobiliteitsplan.
- ◆ Lissersbroek gaat uitbreiden en functioneren als dubbeldorp.
- ◆ De verkeersdruk rondom Lisse neemt toe.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ Extra investeren in het onderhouden van de openbare ruimten en openbaar groen
- ◆ Klimaatadaptatie hoog op de agenda. Concreet betekent dit dat de gemeente meer moet anticiperen op de klimaatverandering, onder andere:
  - ◇ Bij aanleg en/of groot onderhoud van bermen en groenstroken.
  - ◇ Bij herinrichten van de openbare ruimten (maximaal ontstenen).
  - ◇ Bij hemelwaterafvoer. Dit dient 100% ontkoppeld te worden.
- ◆ Door het stimuleren van groende daken. Vanuit de geformuleerde ambities ten aanzien van duurzaamheid wordt zo spoedig mogelijk een concreet uitvoeringsprogramma opgesteld en uitgevoerd.
- ◆ Inwoners die hemelwater op eigen terrein afkoppelen krijgen een korting op de rioolheffing.
- ◆ De agenda van het mobiliteitsplan wordt voortvarend ten uitvoer gebracht.

- ◆ SGP-ChristenUnie is voorstander voor de realisatie van de HOV-corridor Noordijk – Schiphol, inclusief oeverbinding voor langzaam verkeer. Lisse neemt actief en constructief deel aan de overleggen.
- ◆ Ontmoedigen van het gebruik van de Lisserbrug is gewenst, maar kan alleen als er tegelijkertijd alternatieven beschikbaar zijn voor de inwoners van zowel Lisse als Lisserbroek.
- ◆ De ontsluiting en bereikbaarheid van Lisse wordt verbeterd door onder andere:
  - ◇ Een extra oeverbinding aan de zuidkant van Lisse
  - ◇ De N207 wordt verdubbeld tot aan de N208
  - ◇ De Westelijke Randweg (N208) wordt verbreed tussen Stationsweg en de N207.

Openbare orde en veiligheid

Veilig zijn en veilig voelen.

Wat is er aan de hand?

- ◆ Lisse is een veilige leefomgeving. Inwoners voelen zich veilig. Iedere melding van overlast of criminaliteit is er echter één te veel.
- ◆ In het weekend is er 's avonds en 's nachts sprake van overlast op thuisroutes van het uitgaanspubliek.
- ◆ De ervaring leert dat preventie effectief is. Voorkomen is beter dan genezen.
- ◆ Lisse heeft relatief weinig capaciteit om ondermijning (zoals o.a. witwassen, georganiseerde criminaliteit ect.) effectief aan te pakken.
- ◆ Er is een groeiend netwerk van WhatsApp groepen.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ Inzetten op preventie. Dit kan bijvoorbeeld door het goed verlichten van de openbare ruimten en het zoveel mogelijk inrichten van gebouwen volgens het politiekeurmerk 'Veilig Wonen'.
- ◆ De gemeentelijke opsporingsambtenaren met name op die plaatsen inzetten waarvan inwoners aangeven dat het nodig is.
- ◆ Meetbare doelen stellen en door middel van jaarlijks monitoren de stand van zaken bijhouden.
- ◆ Een actief lik-op-stuk beleid voeren om overlast en criminaliteit te beperken op onder andere thuisroutes vanuit het centrum.
- ◆ De ambtelijke capaciteit om ondermijning effectief aan te pakken wordt uitgebreid.
- ◆ De gemeente stimuleert het netwerk van WhatsApp groepen, zonder daarbij de regie kwijt te raken. Dit vraagt om structureel overleg tussen gemeente en beheerders van dit netwerk

Financiën

Gezond financieel beleid.

Wat is er aan de hand?

- ◆ De afgelopen bestuursperiode zijn tekorten omgebogen in overschotten.
- ◆ De financiële positie van Lisse is de laatste jaren aanzienlijk verbeterd.
- ◆ De precariobelasting valt weg in 2022.
- ◆ Lisse heeft een relatief ongunstige schuldenpositie.
- ◆ Er is sprake van hoge exploitatielasten van het accommodatiebeleid.

Wat gaan we daarom doen?

- ◆ De in 2014-2018 ingezette lijn van gedegen financieel beleid wordt doorgetrokken, zodat de gemeente er goed voor blijft staan.
- ◆ De wegvallende precariobelasting in 2022 moet worden opgelost.
- ◆ Uitgangspunt is dat dit voor het grootse gedeelte wordt opgevangen in de eigen Lissese begroting.
- ◆ Voor de inwoners betekent dit verschuiving van lasten. Er komt een korting op de rekening van water en elektriciteit door het wegvallen van ‘Toeslag vastrecht en Precario’. Hiervoor in de plaats komt een verhoging van de gemeentelijke (woon)lasten.
- ◆ Er wordt een plan opgesteld waarbij Lisse actief werkt aan het terug brengen van haar schuldenlast.
- ◆ Bij nieuwe investeringen wordt expliciet afgewogen wat het effect hiervan is op de schuldpositie van de gemeente.
- ◆ Bij rioolheffing is gekozen voor sparen, zodat de schuldenlast op het rioolstelsel afneemt en daarmee de lasten voor inwoners substantieel minder hard stijgen. Deze lijn wordt voortgezet.
- ◆ Bij het nieuwe accommodatiebeleid dat reeds is ingezet, is de doelstelling om op termijn 5% tot 10% kosten te besparen. Aan het einde van bestuursperiode 2018 – 2022 is hiervan minimaal 3% gerealiseerd.

lijsttrekker
Vincent Scheurwater

GOED VOOR LISSE

ChristenUnie
SGP

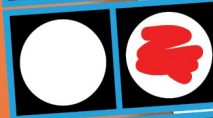
Lisse zelfstandig

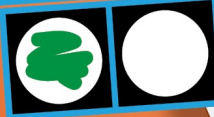
Geld verslindende projecten

Omzien naar elkaar

Lastenverzwaring

Groen en duurzaam

www.goedvoorlisse.nl